

CENY PRENUMERATY:
We Lwowie: miesięcznie . . . . . 2 korony
Za codz. dwukrotną dostawę dopłaca się 60 hal.
Z jednokr. przesyłką w kraju i monarchii:
mies. K 2'70, kwart. K 8'—, rocznie K 32'—
Z dwukrotną przesyłką pocztową:
mies. K 3'20, kwart. K 9'50, rocznie K 38'—
W Niemczech miesięcznie . . . . . K 4'—
W innych państwach Związku . . . . K 5'—

GAZETA

CENY OGŁOSZEŃ:
Wiersz petitowy jednolamowy lub jego miej-
sce 24 hal. — Nadesłane za wiersz petito-
wy lub jego miejsce 80 hal. — Po kronice
i przed tekstem wiersz petitowy 2 korony.
Nekrologia za wiersz 60 hal.
Drobne ogłoszenia po 6 hal. za wyraz —
najmniej 60 halerzy. Wyrazy tłustymi czcion-
kami liczą się podwójnie.

PORANNA

wychodzi dwa razy dziennie: o godzinie 6-tej rano i o godzinie 2-giej popołudniu („Gazeta Wieczorna“).

Adres Redakcyi, Administracyi i Drukarni: Lwów, ul. Sokoła I. 4. — Adres telegr. „Sera“ Lwów. — Telefon Redakcyi Nr. 155, telefon Administracyi Nr. 1201. — Rękopisów nadesłanych nie zwraca się. — Cena egzemplarza we Lwowie 4 hal., w kraju i monarchii 6 hal.

Nr. 2007:

Lwów, niedziela dnia 2. sierpnia 1914.

Rok IV.

Wojna europejska u wrót!

Ogólna mobilizacja Niemiec. — Holandya, Belgia, Szwajcarya pod bronią.

Całe Niemcy pod bronią.

Berlin (TBK.) g. 5:15 popoł. Ce-
sarz Wilhelm zarządził mobilizację
całej siły zbrojnej Niemiec.

Rzucona rękawica!

Berlin. (TBK.) „Nord. Allg. Ztg.“ w nadzwyczajnem wydaniu zamieszcza artykuł pod tytułem „Die Vorgeschichte“, w którym przede wszystkim wskazuje na rozwój zatargu Austro-Serbskiego i podnosi, że w razie gdyby Rosya objęła rolę obrońcy Serbii w jej dążnościach do rozbicia monarchii żywej interes Niemiec, mianowicie niechli Austro-Węgierskiej, przez to byłby także do osłabienia istnienia zaprzyjaźnionej Monarchii, której utrzymanie jest potrzebne także do własnego naszego mocarstwowego stanowiska między przeciwnikami na wschodzie i na zachodzie.

Dalej powiedziano tam, że Niemcy z największym poświęceniem brały udział we wszystkich usiłowaniach ku utrzymaniu pokoju europejskiego, w szczególności popierały wszystkie kroki Anglii, zmierzające do pośrednictwa między Wiedniem a Petersburgiem. Wreszcie podniesiono, że już 26. lipca nadeszła pewna wiadomość o zbrojeniach rosyjskich, co skłoniło rząd do oświadczenia, że przygototwawcze zarządzenia wojskowe Rosyi zmusiłyby nas do podobnych zarządzeń mobilizacyjnych, mobilizacja zaś, to wojna.

Rosyjski minister wojny oświadczył następnie naszemu attache wojskowemu, że jeszcze nie wydano zarządzenia mobilizacyjnego, że ani jednego konia nie pobrano, ani jednego rezerwisty nie powołano. To świadczenie uznał jeszcze za odpowiadające prawdzie rosyjski szef sztabu general. dnia 29. lipca, chociaż pewne wiadomości nie pozwalały już wątpić o tem, że także na granicy niemieckiej przygotowania wojskowe są w pełnym toku.

Dalej pisze „Nordd. Allg. Ztg.“: Dnia 29. lipca nadszedł telegram cara do cesarza, w którym prosi on usilnie, aby cesarz w tej poważnej chwili mu pomógł, prosi go, aby zapobiegł nieszczęściu wojny europejskiej, a uczynił wszystko co możliwe, aby powstrzymać swego sojusznika od tego, by nie posunął się zbyt daleko.

Tego samego dnia cesarz odpowiedział dłuższym telegramem, że chętnie objął zadanie pośrednika na prośbę o pomoc wystosowaną do jego przyjaźni. W myśl tego natychmiast wdrożył akcję dyplomatyczną w Wiedniu. Gdy ona była jeszcze w toku nadeszła urzędowa wiadomość, że

Rosya mobilizuje przeciw Austro-Węgrom. Natychmiast cesarz ponownie wystosował telegram do cara, w którym zaznaczył, że przez mobilizację rosyjską przeciw Austrii jego rola pośrednicząca którą objął na prośbę cara jest na szwank narażona, jeżeli nie zupełnie uniemożliwiona. Mimo to prowadzono dalej w Wiedniu rozpoczętą akcję, przyczem rząd niemiecki gorąco poparł propozycję Anglii uczynioną w podobnym kierunku. Co do tych propozycji pośredniczących dziś miała w Wiedniu zapadć decyzja. Zanim ona nastąpiła, rząd niemiecki otrzymał urzędową wiadomość, że Rosya mobilizuje całą armię i flotę.

Na to wystosował cesarz ostatni telegram do cara, w którym powiedział, że car zmusza go do podobnego zarządzenia. Cesarz w celu utrzymania pokoju światowego posunął się do statnich granic i nie n ponosi odpowiedzialność za nieszczęście, które obecnie grozi światu. Cesarz zawsze zachował wierną przyjaźń dla cara i narodu rosyjskiego. Pokój europejski może jeszcze być utrzymany, jeżeli Rosya przestanie zagrażać Niemcom i Austro-Węgrom.

Zatem podczas gdy rząd niemiecki na prośbę Rosyi pośredniczył, Rosya zmobilizowała wszystkie swe siły wojenne i tem samem zagroziła bezpieczeństwu państwa niemieckiego, które do tej chwili nie było przedsięwzięło zarządzeń wojskowych.

Tak więc nie przez rząd niemiecki -zaprowadzona, lecz raczej wbrew woli Niemiec, dowiedzionej czynem, nastąpiła chwila, która wzywa się zbrojną Niemiec na pole.

—00—

Dzisiejsza enuncjacja „Nordd. Allg. Zeitung“, odzwierciedlająca wiernie pogląd rządu niemieckiego i prawdopodobnie nawet nie w redakcyi zredagowana, daje taki mu obraz usposobienia Niemiec i wogóle trójprzymierza, jaki stałe kreślił się w ostatnich czasach. Trójprzymierze mianowicie nie kwapi się do wzięcia odpowiedzialności za wojnę europejską, czyni formalnie wszystko, co mogłoby jej zapobiedz, objawia, bardzo daleko idącą formalną gotowość pokojowego załatwienia sprawy — ale wcale a wcale nie jest to mzmartwione że Rosya wpada głębiej w pułapkę, którą sama na siebie zastawiła i zaawanturowawszy się przez szereg lat w protektorstwo Serbii, obecnie ze względów „prestige“, w najwyższym stopniu na szwank narażonego, awanturowuje się w wojnę, zdolną „prestige“ jej do reszty podkopać — wbrew własnemu lepszemu rozumieniu sytuacji i wbrew własnemu poczuciu słabości. Sytuacja dyplomatyczna Rosyi nigdy nie była tak przykra. Pokój czy wojna — wszystko jedno. Tak czy owak — grozi jej klęska. Mocarstwo trój-

przymierza, dopełniwszy wszystkich formalnych obowiązków co do zgodliwości międzynarodowej i zasadniczej miłości pokoju, w duszy mówiąc sobie: „Teraz, albo nigdy“, obecnie czekają już nie tygodnie, ale dni, czy nawet godziny, w której Rosya uczyni rozpaczliwy skok Decyusza Alusa przepaść i wypowie lub wywoła wojnę. Dni te i godziny prawie dokładnie już policzyć można. — Obojętnym zaś już stał się fakt, czy formalnie zaczepi Rosya, czy jedno z mocarstw trójprzymierza. Dlatego dzisiejsza pogłoska, jakoby Niemcy, nie otrzymawszy właściwej odpowiedzi w terminie 24 godzin na zapytanie o powód rosyjskiej mobilizacji, już wkroczyły do Królestwa — pogłoska dotąd nie sprawdzona, a nawet mało prawdopodobna, w najbliższych kilku dniach może stać się faktem. — (Przyp. Red.).

PRZEDOSTATNIE SŁOWO.

Berlin. (Depesza nadana 31. lipca o 10.15 wieczorem, otrzymana w Wiedniu 1. sierpnia o g. 6 wieczorem): „Nordd. Allg. Zeitung“ pisze: Ponieważ akcję pośredniczącą, podjętą na życzenie samego cara rząd rosyjski zakłócił przez zarządzenie powszechnej mobilizacji rosyjskiej armii i marynarki, cesarski rząd niemiecki zawiadomił dziś w Petersburgu, że niemiecka mobilizacja jest zamierzona jeżeli Rosya w przeciągu dwunastu godzin nie wstrzyma swych przygotowań wojennych i nie złoży w tej sprawie ściśle określonego oświadczenia. Równocześnie wystosowały Niemcy do rządu francuskiego zapytanie, jakie stanowisko zajmie Francya na wypadek wojny niemiecko-rosyjskiej.

—00—

Z placu boju.

Wiedeń. (TBK.) Z terenu wojny dziś nie nadeszła żadna ważniejsza wiadomość.

—00—

Mobilizacja Belgii.

Bruksela. (TBK.) Rząd zarządził mobilizację.

Mobilizacja Szwajcaryi.

Berno szwajcarskie. (TBK.) Szwajcarska Rada związkowa uchwaliła natychmiastową mobilizację armii szwajcarskiej związkowej. Na poniedziałek godz. 10 rano zwołano szwajcarskie zgromadzenie związkowe. Na tem nadzwyczajnem posiedzeniu mają być powzięte uchwały co do zarządzeń potrzebnych do strzeżenia niezawisłości i neutralności kraju, dalej co do wyboru generała i wydania banknotów po 5 franków.

Entuzjazm wotenny w Niemczech.

Berlin. (TBK.) Wczoraj popołudniu porucznik na czele oddziału straży wśród odgłosu bębna przy pomniku Fryderyka Wielkiego i w innych miejscach odczytał obwieszczenie najwyższego dowódcy w marszach i gubernatora Berlina, w myśl którego w Berlinie i prowincji Brandenburgii wprowadzony zostaje stan wojenny. Publiczność przyjęła to obwieszczenie okrzykami „hurra”, oraz okrzykami na cześć pułku Aleksandra.

Kancelerz rzeszy Bethmann-Hollweg o 3.30 u. dał się powozem z zamku do pałacu kanclerskiego. Publiczność witała go z zapalem.

Po kolei przejeżdżali następnie książęta i księżne. Witano ich również owacyjnie. Automobil, w którym byli następca tronu i jego małżonka, otoczył ogromny tłum ludzi, tak że przez pewien czas musiał stać w miejscu.

Berlin. (TBK.) (31. lipca. Depesza nadana o 8 m. 50 wieczorem, nadeszła do Wiednia 1. sierpnia o 7 wieczorem.) Manifestacje patryotyczne w ogorodzie zamkowym trwały całe popołudnie. O pół do 7 wieczorem ukazał się w oknie sali rycerskiej zamek cesarz Wilhelm, cesarzowa i ks. Adalbert.

Cesarz wygłosił następującą przemowę do publiczności: Ciężka chwila dziś nastała dla Niemiec. Ci, którzy nam zazdreszczą, zmuszają nas do sprawniejszej obrony, wpychają nam szablę do ręki. Żywię nadzieję, że jeżeli w ostatniej chwili staraniom mym nie uda się doprowadzić przeciwników do rozważ i utrzymać pokój, to z pomocą Boską tak miecza użyjemy, że z honorem będziemy mogli znowu schować go do pochwy. Olbrzymich ofiar krwi i mienia wymagać będzie wojna od narodu niemieckiego, ale pokażemy przeciwnikom, co to znaczy atakować Niemcy. A teraz polecam was Bogu. Idźcie do kościoła, uklękniecie przed Bogiem i prosicie go o pomoc dla naszej dzielnej armii.

Na mowę tę publiczność odpowiedziała gromkimi okrzykami na cześć armii i odśpiewała pieśni patryotyczne.

Berlin. (TBK.) Cała prasa apeluje do narodu, ażeby jednomyślnie, usłanie i stanowczo bronić zagrożonej ojczyzny.

„Lokal Anzeiger” oświadcza: Podczas gdy ambasador niemiecki w Petersburgu na rozkaz cesarza Wilhelma razem z przedstawicielami innych mocarstw jeszcze raz podjął u Rosji starania pokojowego porozumienia, aby dać Rosji dowód pokojowego usposobienia Niemiec i gotowości do dalszych rokowań, rząd cara Mikołaja mimo to zdecydował się już od kilku dni poczynić zarządzenia wojskowe także przeciw Niemcom. Jest to nie tylko złamanie zwyczajów międzynarodowych, ale wprost prowokacja Niemiec. Rosya chce wojny i ponosi odpowiedzialność za wszystko, co się stanie. Niemcy są gotowe.

Berlin. (TBK.) O trzy na 12 wielkie masy ludności śpiewając pieśni patryotyczne udały się na ul. Pod Lipami przed pałac kanclerski na Wilhelmstrasse. W oknie zjawił się kanclerz i gdy nastała cisza, wystosował do ludności następującą przemowę: W poważnej chwili panowie przyszli, aby dać wyraz uczuciom patryotycznym. Chcieliśmy w tem państwie, które wybudowaliśmy przez 44-letnią pracę pokojową, żyć także nadal w pokoju. Cała działalność cesarza była poświęcona utrzymaniu pokoju. Do ostatniej godziny działał on dla pokoju europejskiego i dalej jest jeszcze czynny dla niego. Jeżeliby wszystkie jego usiłowania okazały się daremnymi i jeżeli wyciągniemy miecz z pochwy, pójdziemy na pole walki z czystym sumieniem i z przeświadczeniem, że nie my chcieliśmy wojny, lecz, że nam narzucono walkę o egzystencję. Będziemy walczyli do ostatniej kropli krwi. W tej poważnej chwili przypominam panom słowa, które książę Fryderyk Karol wypowiedział do Brandenburczyków: Niech serca wasze biją do Boga, ale pięści wasze niech biją wroga.

Następnie wśród pieśni patryotycznych tłumy się rozeszły.

Monachium. (TBK.) Przed pałacem królewskim odbyły się wczoraj wieczorem wielkie manifestacje. Król wyszedł na balkon i wygłosił płomienną przemowę do ludności.

Manifestacje w monarchii.

Wiedeń. (TBK.) Podczas dzisiejszego wymuszania wychowanków akademii w Wiener Neustadt arcyks. Karol Franciszek Józef wystosował do młodych poruczników następującą mowę: Kochani koledzy! Święty dzień wymuszania jest dla was dniem wielkim, tem ważniejszym, że wielu z was stanie teraz przed wrogiem. Mogę zapewnić was, że nasz najukochańszy Monarcha w tej chwili o was myśli i przy was bawi. Cesarz wierzy w was, liczy na was i ufa wam. Jesteście dumą i przyszłością naszej świetnej armii.

Następnie arcyks. kazał przedstawić wszystkich poruczników i każdemu podał rękę.

MANIFESTACJA KRAKOWSKIEJ RADY MIEJSKIEJ.

Kraków. Prezydent miasta zwołał na wczoraj nadzwyczajne posiedzenie rady miejskiej. Radni przybyli prawie w komplecie w uroczystych strojach. Galerye zapelnione były publicznością z kół obywatelskich i inteligencji. Przybyli także wszyscy urzędnicy magistratu. Prez. Leo wygłosił dłuższe przemówienie, zakończone okrzykiem na cześć cesarza. Następnie uchwalono otworzyć składki na rzecz rodzin powołanych rezerwistów. Rada przeznaczyła na ten cel 5000 koron.

Co mówi trójporozumienie?

Paryż. (TBK.) W pałacu Elizejskim odbyła się rada ministrów w sprawie położenia zagranicznego. Rząd oczekując rokowań wydaje w dalszym ciągu wszystkie do zabezpieczenia ochrony granic Francji potrzebne zarządzenia.

Londyn. (TBK.) W Izbie niższej premier Asquith wniósł o odroczenie posiedzenia oświadczając:

Właśnie otrzymałem nie z Petersburga, ale z Niemiec wiadomość, że Rosya zarządziła ogólną mobilizację wojska lądowego floty i że skutkiem tego ogłoszono w Niemczech stan oblężenia, co jak się dowiadujemy znaczy, że nastąpi w Niemczech mobilizacja, jeżeli przeprowadzona będzie ogólna mobilizacja w Rosji. W takich warunkach wolę przed poniedziałkiem nie odpowiadać na zapytania posłów. Posiedzenie zamknięte.

Londyn. (TBK.) Król zaniechał wyjazdu na regatę i pozostał w Londynie.

Berlin. (TBK.) Z Londynu donoszą, że wczoraj odbyła się między premierem i kanclerzem skarbu a przedstawicielami Banku Angielskiego i innych kierujących banków konferencja w sprawie położenia finansowego. Słychać, że zdecydowano, że chwilowa sytuacja nie usprawiedliwia zarządzeń celem uzupełnienia ustawowych środków płacenia. Skarb przygotowuje jednak kroki, aby mógł natychmiast działać, gdyby nastąpiły wypadki, któreby czyniły koniecznym wkroczenie rządu.

Manewr czy strach?

Kraków. (Tel. wł.) Wczoraj przybyła tu osoba, która pierwsza przeszła przez wysadzone w powietrze przesłone mostu na Przemszy po kładce. — Pociąg, idący z Królestwa przed tym mostem zatrzymano, wezwano pasażerów do opuszczenia go, a gdy ci chcieli żandarmowi okazać paszporty, zdrzył się fakt, jakiego chyba Rosya, od czasu gdy jest Rosya, nie pamięta: mianowicie żandarmi paszportów do wglądu nie przyjęli, wskazali pasażerom grzecznie wolną drogę ku granicy austriackiej parę razy a wyrażającemu zdumienie osobnikowi oficer żandarmowski odpowiedział nie po rosyjsku, ale po francusku: „L'ites ce qua vous voulez!” Ton był jednak taki, jakby chciał rzec: „Nie mamy tu co więcej robić!”

Z innej strony donoszą, że z nad całej linii granicznej Królestwa Krakowskiego wycofano straż graniczne i zwinęto urzędy cłowe. Gdy ludność wiejska, spiesząca na targ do Krakowa w piątek rano przyła na rogatki graniczne, spostrzegła ku niemałemu swojemu zdumieniu, że rogatki są otwarte, a w ożywionych zazwyczaj koszarach straży granicznej i w lokalach urzędów cłowych, niema ani jednego człowieka. W nocy cofnęły się straż z urzędnikami, zabrawszy konie, dokumenty urzędowe i odzież, gdzieś w głąb kraju.

Był to od niepamiętnych czasów pierwszy

wypadek, że okoliczna ludność Królestwa bez przepustek i paszportów przeszła granicę rosyjską. Włościanie poklekali przy złowroźnej rogatce rosyjskiej i odmawiali dziękczynne pacierze.

STAN WOJENNY W FINLANDYI.

Petersburg. (TBK.) Ukazem carskim wprowadzono stan wojenny w Finlandyi i na wodach fińskich.

Stanowisko Japonii.

Tokio. (TBK.) Gazeta „Niszi Niszi” pisze: Japonia musi bezwarunkowo wyzyskać ewentualne trudności Rosji do uregulowania sprawy mandżursko-mongolskiej. Wczoraj odbyła się rada ministrów, która trwała długi czas.

Neutralność Norwegii.

Chrystiania. (TBK.) Ministerstwo spraw zagr. podaje do wiadomości, że czynią się starania ku ochronie neutralności Norwegii.

Zamordowanie Jauresa.

Paryż. (TBK.) Gdy poseł socjalistyczny Jaures z kilkoma przyjaciółmi siedział w kawiarni Croissant we framudze okna, nagle odchyliła się kotara od strony ulicy i zanim Jaures mógł zrobić jakiś ruch, nieznamy człowiek dwoma strzałami z rewolweru zranił go w głowę. W kilka minut potem Jaures umarł. Mordercę schwytano. Odmawia on wszelkich dać co do swojej osoby. Znalezione przy nim dwa rewolwery i kartę wstępu na kursy w szkole w Louvret

W bankach i na giełdach.

Berlin. (TBK.) Bank niemiecki podwyższył dyskont z 5 proc. na 6 proc.

Londyn. (TBK.) Bank angielski podwyższył dyskont z 4 proc. na 8 proc.

Londyn. (TBK.) 1. sierpnia. Bank angielski podwyższył dyskont z 8 proc. na 10 proc.

Kopenhaga. (TBK.) Bank narodowy podwyższył dyskont z 5 proc. na 6 proc.

Berlin. (TBK.) Na wczorajszym posiedzeniu centralnego wydziału Banku niemieckiego prezydent Havenstein oświadczył, że położenie polityczne wczoraj znacznie się pogorszyło. Mobilizacja w Rosji i Austro-Węgry doprowadziła do tego, że także w Niemczech ogłoszono stan wojenny.

Londyn. (TBK.) Angielskie giełdy prowincjonalne również zamknięte.

Zurych. (TBK.) Bank narodowy podwyższył dyskont na 5 i pół procent.

Bruksela. (TBK.) Bank narodowy podwyższył dyskont z 5 na 6 proc.

Wiedeń. (TBK.) „Wiener Ztg.” w nadzwyczajnym wydaniu ogłasza, że w dzienniku ustaw państwa z dnia 1. sierpnia, nr. 194, zamieszczone jest rozporządzenie cesarskie, mocą którego na czas trwania nadzwyczajnych stosunków, wywołanych stanem wojennym, wydane zostaną postanowienie co do zaopatrywania ludności w najniezbędniejsze przedmioty użytkowania.

Wiedeń. (TBK.) Urząd pocztowej Kasy oszczędności w porozumieniu z bankami, z którymi utrzymuje stosunki za granicą, oraz z zagr. zarządami czekowymi pocztowymi postanowił zawiesić aż do dalszego zarządzenia obrót wypłat do zagranicy, tudzież międzynarodowy ruch pocztowy żyrowy. Aż do przywrócenia tego obrotu urząd Pocztowej Kasy oszczędności przeprowadzać będzie otrzymane polecenia wypłaty dla zagranicy przekazami pocztowymi.

Koło polskie.

Kraków. (TBK.) Posiedzenie prezydium Koła polskiego odbędzie się dziś w niedzielę o godz. 10 przed południem.

Pieniądże papierowe.

Lwów, 2. sierpnia.

Namieśnictwo ogłasza: Niesumienni spekulanci rozpuszczają pogłoski, że w razie wojny pieniądze papierowe nie będą miały wartości, lecz tylko moneta złota lub srebrna.

Miały się zdarzyć wypadki, nieprzyjmowania w obrocie handlowym pieniędzy papierowych i żądania zapłaty za towary w monecie złotej lub srebrnej.

Wobec tego uważam za potrzebne z całym naciskiem ostrzedz publiczność przed dawaniem wiary tego rodzaju pogłoskom, których celem może być jedynie chęć wywołania zaniepokojenia, utrudnienia obrotu handlowego i karygodnego wykorzystania nieświadomości.

Pieniądże papierowe mają w Austrii taką samą wartość, jak moneta złota lub srebrna.

Wzbraniających się przyjmować pieniądze papierowe, w pełnej ich wartości, lub tych, którzyby rozszerzali pogłoski o mniejszej wartości tych pieniędzy będą władze bezpieczeństwa bezwzględnie aresztować i pociągnąć ich do surowej odpowiedzialności po myśli rozporządzenia ministerialnego z dnia 30. września 1857 Dz. u. c. Nr. 198, o ileby takie postępowanie nie miało charakteru czynów, zagrożonych powszechną ustawą karną.

O każdym wykroczeniu tego rodzaju należy zoprederż donieść władzy, która natychmiast poczyni najostrzejsze zarządzenia, aby w zarodku stłumić takie karygodne zakusy.

C. k. Namieśnik Korytowski.

Moratorium!

Lwów, 2. sierpnia.

(t.) Ogłoszenie ogólnej mobilizacji musi się odbić na całym życiu gospodarczym danego państwa i wszystkich klas jego mieszkańców. Jest tedy obowiązkiem rządu zapobiedz wynikającym stąd trudnościom i ewentualnym komplikacjom. Celem tedy ułatwienia spokojnego uregulowania wszystkich prywatno-prawnych zobowiązań, zarządził cesarz równocześnie z ogłoszeniem mobilizacji 14-dniowe moratorium, tj. zwłokę.

Na tej podstawie podpadają zwłokę wszystkie przed 1. sierpnia 1914 powstałe prywatno-prawne pretensje pieniężne, jeśli są płatne przed tym dniem, do 14. sierpnia, a jeśli są płatne między 1. o 14. sierpnia, na 14 dni od terminu płatności. Dla weksli i czeków, płatnych w terminie od 1. do 14. sierpnia, przesuwają się termin płatności oraz prezentowanie i protesty o 14 dni.

Zaznaczyć należy, że czas trwania moratorium nie będzie brany w rachubę przy obliczaniu przedawnienia i ustawowych okresów skarg.

Powyższe przepisy nie mają zastosowania przy żądaniu zwrotu wkładek do 400 kor., względnie z rachunków bieżących w instytucjach finansowych, dalej co do płac i wynagrodzeń za usługi, czynsze, za mieszkania, rent i alimentacji, opłat procentów i kilku szerszą publiczność mniej obchodzących szczegółowych wypadków.

(Depesze „Gaz. Porannej“.)

Wiedeń. „Wiener Ztg.“ pisze w sprawie zwłoki w wypełnieniu zobowiązań prywatno-prawnych, że rozporządzenie cesarskie z 1. sierpnia nie może bezwarunkowo wywołać zaniepokojenia co do bezpieczeństwa wkładek w instytucjach pieniężnych. Jeżeli rząd w czasie, w którym narzucono monarchii stan wojenny, postanowił wydać nowe normy co do odwołki w sprawie pretensji prywatno-prawnych, to kieruje się troską zapobieżenia w interesach ogólnym zapobieżeniem, jakie z mobilizacji wynikają dla życia gospodarczego, oraz zabezpieczyć spokojny rozwój całego ruchu. Zarządzone moratorium jest nie tylko ochroną poszczególnych dłużników, lecz także ochroną całego życia gospodarczego, a zatem także i wierzcicieli.

Kto jest powołany?

Lwów, 2. sierpnia.

(t.) Ogłoszenie powszechnej mobilizacji zawiera szereg przepisów, wystylizowanych niezupełnie dla szerokiej sfery publiczności zrozumiałe, stąd mnóstwo zamieszania i nieporozumień. Celem wyjaśnienia inielako popularnego ich wytlumaczenia zasięgnęliśmy u miarodajnych sfer informacji, które poniżej zamieszczamy:

Wszyscy ci, którzy przynależą do c. i k. armii jako rezerwiści, więc ci, którzy rok, trzy lata, lub dwa miesiące (jako rezerwiści zapasowi) służyli wojskowo i nie zostali później z powodu choroby za niezdolnych do noszenia broni uznani i wyłączeni z armii lub obrony krajowej, mają się zgłosić **bezpośrednio w swoich oddziałach**, względnie tam, dokąd są wyraźnie w swoich paszportach wojskowych przeznaczeni. Tak samo mają się zastosować do wskazówek swoich kart wcielienia lub kart powołania **pospolitacy**. Do tych pospolitaków należą ci byli żołnierze armii lub obrony krajowej, którzy spełnili obowiązek służby wojskowej, odbyli przepisane ćwiczenia i po osiągnięciu 36. względnie 37 r. życia przeniesieni zostali do pospolitego ruszenia. Posiadają oni karty wcielienia, które określają dokładnie i jasno odnośne obowiązki. Ci z pospolitego ruszenia, którzy do wspomnianych kategorii **nie należą**, mają obecnie tylko w takim razie się zgłaszać, jeśli **otrzymują kartę powołania**, która zawiera szczegółowe postanowienia. Do tej mianowicie kategorii należeć mogą osoby, które **nie służyły wojskowo**, ale z powodu swego zawodowego wykształcenia, jako **profesjonaliści** (n. p. szewcy, plekarze, kowale itd.) mogą obecnie poza polem walki być pożytecznymi dla armii. Zgłaszać się mają jednak dopiero wtedy, gdy dostaną imiennie wystawioną kartę powołującą.

Natomiast zgłosić się mają dalej wszyscy inni **pospolitacy** do 37 r. życia, którzy w armii, marynarce, obronie krajowej lub żandarmerii **służyli**, nie otrzymali wprawdzie karty wcielienia, ale posiadają **paszport wojskowy, paszport obrony krajowej lub pospolitego ruszenia** i zgłosić się mają wedle wskazówki, zawartej w wspomnianych dokumentach. W końcu może burmistrz lub naczelnik gminy przeznaczyć specjalnem powołaniem każdego pospolitaka, t. j. **każdego mężczyznę od 19 do 42 r. życia, który nie służył wojskowo**, do specjalnych świadczeń dla celów wojennych; wszystkie te osoby mają czekać na osobiste wezwanie.

Również natychmiast mają się zgłosić **wszyscy ci, którzy w tym roku zostali asenterowani**.

Reasumując:

Zgłosić się mają: wszyscy rezerwiści, wszyscy rezerwiści zapasowi i wszyscy landwerzyści wszystkich roczników; dalej **wyśłużeni austriacy obywatele, obowiązani do pospolitego ruszenia do 37 r. życia; wszystkie osoby, które mają karty wcielienia lub otrzymali karty powołujące, wedle wskazówek tych kart.**

Obowiązani do pospolitego ruszenia wszystkich klas wieku, którzy **nie służyli**, jakoteż obowiązani do pospolitego ruszenia, którzy **wprawdzie służyli, ale zostali superarbitrowani i uznani za niezdolnych do noszenia broni (waffenunfähig)** nie mają obowiązku obecnie się zgłaszać, chyba, że zostaną osobnymi kartami wezwani lub że wydany zostanie specjalny nakaz, ich powołujący.

Zarządzenia kolejowe wobec mobilizacji.

Wiedeń. (TBK). Z powodu zarządzenia ogólnej mobilizacji ruch ogólny na głównych liniach kolejowych i ważniejszych pobocznych austriackich kolei państwowych będzie wstrzymany o 12 w nocy ze środy 5. bm. na czwartek 6. bm.

Do tej pory przyjmować się będzie podróży cywilnych i pakunki do wszystkich obecnie kudsujących pociągów do tych stacji, do których podróźni będą mogli dotrzeć przed godz. 12 w nocy z 5. na 6. bm. Do powrotu z miejscowości kąpielowych nad morzem Adryatyckim, z lotnisk, stacji turystycznych w krajach alpejskich Austrii

dalej do jazdy do Niemiec i z Niemiec przez Salsburg, Passawę, Dzieczyn i Bogumín, jakoteż do jazdy do Galicji, podróźni mogą używać wszystkich pociągów pospiesznych i osobowych zawartych w rozkładzie jazdy, z tem zastrzeżeniem, że podróźni najpóźniej o północy z 5. na 6. bm. dojadą do celu podróży. Osobne ogłoszenia na stacjach podadzą do wiadomości, na których liniach pobocznych także i później ruch dla osób cywilnych będzie utrzymywany w całości lub w rozmiarach ograniczonych.

Przyjmowanie przesyłek pospiesznych i frachtów wstrzymano z chwilą ogłoszenia mobilizacji. Towary czy to nadeszłe, czy nadane, znajdujące się w magazynach stacji, muszą natychmiast być przez strony odebrane. Towary nie odebrane, w razie gdy miejsce w magazynie potrzebne będzie do celów wojskowych będą umieszczone w domach składowych, u spedytorów, lub też na stacjach pod gołym niebem. Towary będące w drodze nie będą dalej przewożone, lecz wyładowane w przeznaczonych na to stacjach i składane w magazynach.

Wyjęte z pod zawieszenia przewozu tą towary przeznaczone dla władz wojskowych, przesyłki ochotniczych oddziałów sanitarnych, przesyłki urzędowe kolei austriackich (Regiegueter), dalej artykuły aprowizacyjne będą przyjmowane w miarę możliwości przewozu.

WOJSKOWE POCIĄGI KOLEJOWE.

Dyrekcja kolei państwowych we Lwowie obwieszcza warunki i rozkład jazdy pociągów, przeznaczonych do przewożenia osób, które są powołane do czynnej służby wojskowej.

Ogólne postanowienia.

I. Powołanych do służby wojskowej nieczynnych żołnierzy, należących do wojska, marynarki wojennej i obrony krajowej (stałe urlopowanych, rezerwistów, żołnierzy obrony krajowej, obrony morskiej i rezerwy uzupełniającej), jakoteż równocześnie z nimi powołanych do szeregów rekrutów i żołnierzy, należących do rezerwy uzupełniającej, wreszcie czasowo urlopowanych i pospolitaków przewozi się: 1) pierwszego i drugiego dnia mobilizacji wszystkimi pociągami osobowymi, z wyjątkiem pociągów pospiesznych i luksusowych; 2) po upływie drugiego dnia mobilizacji: a) na liniach, na których wstrzymano ruch cywilny, pociągami pocztowymi, ogłoszonymi w rozkładzie jazdy, dotyczącym pociągów pocztowych w czasie wstrzymania ruchu cywilnego, zaś trzeciego, czwartego i piątego dnia mobilizacji osobnymi pociągami wojskowymi, przeznaczonymi do przewozu osób zgłaszających się do szeregów; rozkład jazdy tych pociągów są podane poniżej; b) na liniach, na których utrzymuje się ograniczony ruch cywilny, pociągami osobowymi, oznaczonymi w cywilnym rozkładzie jazdy, które według osobnego ogłoszenia utrzymywane w ruchu.

II. Ekspedycja zgłaszających się do szeregów odbywa się bezpłatnie na podstawie ich papierów legitymacyjnych, służących zarazem jako karty jazdy, które okazać należy na żądanie odźwiernych i konduktorów.

Za nadane pakunki należy uiścić pełną należytość taryfy cywilnej.

Konie będące własnością zgłaszających się do szeregów nieczynnych gażystów (ordynansowych oficerów) przyjmuje się do przewozu za uiszczeniem pełnej należytości przewozowej.

Rozkład jazdy pociągów wojskowych.

Trzeciego, czwartego i piątego dnia mobilizacji będą kursowały pociągi do przewozu osób, zgłaszających się do szeregów, według następującego rozkładu:

Przestrzeń Rzeszów-Przemysł: odchodzi z Rzeszowa o 1.25 w południe, przychodzi do Przemysła o 5.30 wiecz.; w odwrotnym kierunku odchodzi z Przemysła o 12.29 w nocy, przychodzi do Rzeszowa 4.32 rano.

Przemysł-Podwoleczyska: odchodzi z Przemysła 12.22 w nocy, przychodzi do Podwoleczysk o 5.09 popołudniu; w odwrotnym kierunku odchodzi z Podwoleczysk o 1.19 w nocy, staje w Przemysł o 4.49 popołudniu.

Przemyśl-Mezo-Laborcz: odchodzi z Przemyśla dwa pociągi, o 1.09 i o 1.33 w nocy, stają w Mezo-Laborcz o 11.34 i 11.58 w południe; odwrotnie z Mezo-Laborcz odchodzi o 11.20 i 11.44 w południe, stają w Przemyślu o 8.28 i 8.52 wieczorem.

Chyrów-Stryj: odchodzi z Chyrowa o 4.26 rano, staje w Stryju 10.10 rano; odwrotnie ze Stryja odchodzi o 11.53 w południe, staje w Chyrowie o 6.00 wiecz.

Jarosław-Sokal: z Jarosławia odchodzi dwa pociągi o 7.01 i 7.40 wiecz., stają w Sokalu 6.26 i 7.16 rano; odwrotnie z Sokala odchodzi o 10.00 i 10.46 rano, stają w Jarosławiu o 11.00 i 11.39 w nocy.

Lwów-Belzec: odchodzi ze Lwowa dwa pociągi, o 9.48 i 10.11 rano, stają w Belzcu o 4.40 i 5.28 wiecz.; odwrotnie z Belzca wychodzą o 1.15 i 2.03 w nocy i stają we Lwowie o 9.36 i 10.06 rano.

Lwów-Ławoczne: odchodzi ze Lwowa o 10.05 rano, staje w Ławocznem o 9.22 wiecz.; odwrotnie z Ławocznego o 1.06 w nocy, staje we Lwowie 12.12 w południe.

Lwów-Sambor: odchodzi ze Lwowa o 11.02 w nocy, staje w Samborze o 4.52 rano; odwrotnie odchodzi z Sambora o 6.30 rano, staje we Lwowie o 12.38 w południe.

Sambor-Sianki: odchodzi z Sambora o 6.02 rano, staje w Siankach o 1.30 w południe; odwrotnie z Sianek o 9.54 wiecz., staje w Samborze o 4.18 w nocy.

Lwów-Podhajce: odchodzi ze Lwowa o 1.35 w południe, staje w Podhajcach o 12.23 w nocy; odwrotnie z Podhajców o 11.26 w nocy, staje we Lwowie o 9.33 rano.

Lwów-Kamionka Strumiłowa: odchodzi ze Lwowa o 1.15 w południe, staje w Kamionce o 4.04 popołudniu; odwrotnie z Kamionki o 6.04 wieczorem, staje we Lwowie o 9.14 wiecz.

Osobom cywilnym jest jazda tymi pociągami bezwarunkowo wzbroniona. Podaliśmy tu tylko czas odejścia i przybycia pociągów na stacjach końcowych.

Przewóz podróżnych i artykułów spożywczych.

Uzupełniając obwieszczenie w sprawie zastanowienia względnie ograniczenia ruchu cywilnego z okazji mobilizacji c. k. dyrekcyja kolei państwowych ogłasza, że przyjmowanie i przewóz artykułów spożywczych do miast wymienionych pod b) i stamtąd wracających środków służących do opakowania regulują następujące przepisy:

a) Przewóz poсылек cywilnych, pospiesznych i zwyczajnych.

Następujące artykuły przyjmuje się w miarę możliwości do przewozu, jeśli powołane władze miejskie poświadczą, że dotyczące środki spożywcze są przeznaczone do zaopatrzenia w żywność podległych im obszarów:

1. Paliwo, t. j. węgiel (dla elektrowni, gazowni i dla domowego opalu), drzewo opałowe, nafta i spirytus;

2. Środki spożywcze, t. j. zboże i mąka, mleko, mięso i tłuszcze, żywe zwierzęta, sól, cukier, ziemniaki, masło, jaja, zielone warzywa, piwo i wino;

3. Środki służące do opakowania przy zwrocie do tych stacji, z których nadeszły. Czas przyjmowania i wydawania oznaczają stacje. Pociągami służącymi do przewozu artykułów spożywczych przewozi się także przekupniów, a to wedle uznania stacji i o ile na to pozwala obciążenie pociągów, jeśli się jako tacy wykażą legitymacjami wystawionymi przez odnośne zwierzchności gminne.

b) Miasta, do których się przyjmuje i przewozi artykuły spożywcze:

Amstetten, Attnang, Uście (Aussig), Baden, Beneschów (Beneschau), Beraun, Bielsk (Bielitz), Bludenz, Podmokle (Bodenbach), Czeski Brod (Böhm.-Leipa), Bozen, Bregenz, Bruck nad Murą (Bruck a. d. M.), Berno (Brünn), Brüx, Budziejowice (Budweis), Caslau, Cilli, Czerniowce, (Czernowitz), Dornbirn, Drohobycz, Cheb (Eger), Feldkirch, Freudenthal, Friedek-Mistek, Gmünd, Gorzyca (Görz), Graz, Jägerndorf, Jarosław (Jaroslau), Jasło, Iglau, Innsbruck, Josefstadt-Jaromer,

Karlsbad, Kladno, Celowice (Klagenfurt), Klattau, Klosternauburg-Weidling, Königgrätz, Kolin, Komotau, Kornauburg, Kraków (Krakau), Krems, Kufstein, Lublana (Laibach), Laun, Litomierzycze (Leitmeritz), Lwów (Lemberg), Leoben, Lienz, Liesing, Linz, Lobisitz, Lundenbyrg, Morawska Ostrawa-Oderfurt (Mähr.-Ostrau-Oderfurt), Mähr. Schönberg, Marburg nad Drawą (Marburg a. d. Drau), Marienbad, Mödling, Nowy Sącz (Neu-Sandez), Nimburg, Bogumin (Oderberg), Olomuniec (Olmütz), Pardubitz, Pilsno, (Pilsen), Pola, Praga (Prag), Przerów (Prerau), Prossnitz, Przemyśl, Reichenberg, Rumburg, Rzeszów, Saalfelden, Salzburg, Sambor, St. Pölten, Sanok, Sedletz-Kuttenberg, Stanisławów (Stanislau), Steyer, Stryi, Tabor, Tarnopol, Tarnów, Cieplice. (Teplitz), Cieszyn, (Teschen), Trautenu, Trient, Triest, Opawa (Troppau), Turnau, Villach, Warnsdorf, Wels, Wiedeń (Wien), (z wyjątkiem stacji: Gersthoof, Heiligenstadt, Hernal, Hütteldorf, Inzerdorf, Michelbeuern, Oberlaa, Ottakring, Penzing i Unter-Hetzendorf), Wr.-Neustadt, Złoczów i Znaim.

c) Ruch lokalny osób cywilnych. Przewóz podróżnych w uchu lokalnym ogranicza się na pociągi i szlaki, które poszczególne zarządy ogłaszają specjalnie. Pakunków podróżnych nie przyjmuje się.

KRONIKA.

(e) **Manifestacja Izby handlowej i przemysłowej.** Lwowska Izba handlowa i przemysłowa odbyła wczoraj manifestacyjne posiedzenie w obecności komisarza rządowego Izby radcy namiestnictwa Lidla. Radni i biuro Izby zjawili się w uroczystych strojach.

Wiceprezydent Baczewski przemówił w następujące mniej więcej słowa: W przełomowej chwili prezydium Izby zarządziło zwołanie posiedzenia, aby mózgi wypowiedzieć uczucia, leżące każdemu na sercu i wyrazić podziw i cześć sędziwemu Monarsze, któremu los nie dozwolił zaoszczędzić swym ludom ciężkich trudów wojny i zmusił dobrać oręża przeciwko odwiecznemu wrogowi. Monarcha po długiej rozwadze zaapelował do swych ludów, by spełniły swe zadanie w obronie ojczyzny. Apel ten odbił się żywym echem w całym państwie i niezliczone szeregi obywateli ciągną na pole wojny.

Apeluje — mówił w dalszym ciągu mowca — do wszystkich przemysłowców i kupców, aby miejsc, opróżnionych przez powołanych do służby wojskowej nie zastępowali innymi, lecz zarezerwowali je do ich powrotu, a obecnie zatrudniali ich rodziny, i w ten sposób przyczyniali się do powetowania strat zwyczajnego dochodu, których nie mogą wyrównać zasiłki wypłacane przez skarbowe państwa.

W końcu mowca prosił Izbę o upoważnienie złożenia u stóp Tronu zapewnienia miłości, lojalności i poświęcenia, oraz nadziei, że miecz wydobyty z pochwy będzie krwawy lecz zwycięski. — Wzniesiony okrzyk na cześć cesarza i armii powtórzono trzykrotnie, gorąco akklamując przemówienie.

Konferencja banków. Na konferencji dzisiaj odbytej, postanowiły banki lwowskie, począwszy od dnia 3. sierpnia b. r. trzymać kasy otwarte dla stron tylko od godziny 9 do 12-tej przed południem i wypłacać z jednej książeczki wkładkowej kwoty jedynie do wysokości 400 koron.

„Prykarpatskaja Ruś” przemówiła. „Prykarpatskaja Ruś”, która od pewnego czasu wstrzymała się od jakiegokolwiek enuncjacji... poza tel. B. kor., opatrzyła wezwanie cesarskie „Do moich ludów” następującym komentarzem: „W ciągu półtorawiekowej przynależności naszego narodu do monarchii habsburskiej, panujący tej monarchii w trudnych chwilach wewnętrznych wojen i zagranicznych niepokoju wielokrotnie pełni wiary zwracali się do swoich narodów, a w szczególności do naszego galicko-ruskiego narodu, i jakimkolwiekby było w różnych momentach odnoszenie się innych narodów do tych wezwań z wysokości Tronu, odnoszenie się naszego narodu przez cały przeciąg jego półtorawiekowej wspólnej z Austro-

węgierską monarchią historii było zawsze jedno i to takie: Niezmienne oddanie się **swojemu monarsze i państwu** i gotowość spełnienia w ciężkiej chwili swojego długu wobec nich”.

Następnie przypomina „Prykarpatskaja Ruś” dwie chwile dziejowe, kiedy „galicko-ruski naród” służył Austrii; chwile wybrane charakterystycznie: w czasie wojen napoleońskich i w czasie walk z r. 1848—49. Ponadto przypisuje „galicko-ruskiemu” narodowi zasługę udziału w walkach na polach Lombardii i Wenecji, w Szlezewiku, na polach Sadowy i przy okupacji Bośni i Hercegowiny. Dalej pisze „Pryk. Ruś” dosłownie:

„I przez czas naszej przynależności do habsburskiej monarchii historia jej nie zapisała ani jednego wypadku, ażeby galicko-ruski naród nie spełnił swojego długu wobec monarchy i cesarza („imperyj”), albo też usuwał się od tego obowiązku. W ciężkich chwilach zawsze zgłaszał się na wezwanie z wysokości Tronu. Pełen znaczenia manifest wzywa wszystkie austriackie narody do skupienia się wokół tronu i stania na straży honoru, wielkości i potęgi cesarstwa. Posłuszny temu wezwaniu galicko-ruski naród spełni swój dług wobec państwa, jak go spełniał w krytycznych chwilach przez cały czas swojej przynależności do Austrii”.

(m) **Aresztowanie moskalofilów.** W nocy z piątku na sobotę i w sobotę rano przeprowadziły władze liczne aresztowania wśród moskalofilów w Przemyślu. **Aresztowani zostali b. poseł Markow** który tu onegdaj przylechał, znany obrońca w procesie Bendasiuka dr. Czerlunkiewicz, oraz kilkanaście osób innych, w czym księża ruscy, nauczycielki i t. d.

Wydawnictwo „Russkiej Zemli” zostało zawieszane.

Transportacja poczajowskiego obrazu. Na telegraficzny rozkaz z Petersburga przewieziono obraz Matki Boskiej Poczajowskiej, wielką świętość dla prawosławia i cel licznych pielgrzymek — w bezpieczne miejsce do Petersburga.

Loteria klasowa a wojna. Ze względu na liczne zapytania publiczności oświadczają, że wydarzenia wojenne w niczem nie wywołują zmiany w planie gry loteryi klasowej. Ani ciągnięcia 4. i 5. klasy, ani wypłata wygranych nie ulegnie zmianie.

Śluby wobec wojny. Dziś odbyły się we Wiedniu liczne śluby, ze względu na zarządzenie władzy kościelnej, która pozwoliła zawierać śluby z pominięciem trzech zapowiedzi wrzecz przedłożenia dyspensy i złożenia przysięgi, niema przeszkód prawnych do zawarcia małżeństwa.

Cwiczenia Związku Strzeleckiego we Lwowie zapowiedziane na niedzielę dnia 2. sierpnia 1914 nie odbędą się z powodów organizacyjnych.

Związek Strzelecki wzywa lekarzy i medyków, którzy chcą nieść pomoc lekarską oddziałom strzeleckim by zechcieli się zgłosić do lokalu Związku Strzeleckiego, ul. Ziemiałkowskiego 14. Godziły urzędowe przez cały dzień.

Komitet Obywatelskiej pracy kobiet uprasza o uczestniczkę kursów samarytańskich z r. 1912 o zebranie się w niedzielę dnia 2. sierpnia o godz. 4 po południu w sali Instytutu Technologicznego, ul. Boularda.

Zakaz wyprowadzania koni. Na podstawie rozporządzenia ministeryalnego, ogłoszonego w zisiejszym dzienniku ustaw państwowych, oraz rozporządzenia prezydium namiestnictwa we Lwowie z dnia dzisiejszego, zakazuje się wyprowadzania koni ewidencyjnych poza granice powiatu powiatowego, pod zagrożeniem następstw przewidzianych w § 19. powołanej ustawy.

Rabunkowy zamach morderczy. Wczoraj o g. 0-tej na Zniesieniu trzy nieznane indywidua napadły na przedsiębiorcę kolejowego Piotra Łunja. Zakneblowano mu usta watą i zadano szereg ran. Następnie skradziono p. Łoniowi 1700 koron w gotówce, srebrną papierośnicę oraz browning. Rabusie biegli. Rannego znalazła patrol wojskowa, potem stacja ratunkowa odwiozła go do domu.

Również na Zniesieniu, jak się w ostatniej chwili dowiadujemy, nieznany rabus zranił nożem kiegoś mężczyznę w gardło. Odstawiono go w agonii do domu.